

Birgitte Kvist Poulsens prædiken ved markeringen af 1-årsdagen for invasionen af Ukraine

Taler

Birgitte Kvist Poulsen
Provst i Holmens og Østerbro
Provsti

Dato

24. februar 2023

Sted

Holmens Kirke

Omstændigheder

Prædikenen er holdt ifm. Folketingets markering af 1-årsdagen for invasionen af Ukraine ved en gudstjeneste i Holmens Kirke d. 24. februar 2023.

Prædikentekst

Matthæusevangeliet kapitel 4, vers 1-11

Salmer

Er du modfalden, kære ven
Til himlene rækker din miskundhed, Gud
Hil dig, Frelser og Forsoner
Altid frejdig, når du går

Verden er igen forandret. For præcis et år siden gjorde en kold diktator alvor af fristelsen. Voldsomt, brutalt og umenneskeligt blev et folk, et land, fra den ene dag til den anden angrebet og underlagt despotens begær og vilje til magt.

På etårsdagen for Ruslands invasion af Ukraine er det svært at overse det mørke, den død og håbløshed, som krig rammer mennesker med. Svært at holde modet og troen oppe, ja, det er nærmest umuligt at fastholde troen på det gode og holde fast i håbet om nyt liv, nye begyndelser. Men det skal vi.

Og det kan vi, for selvom krigen ikke ophører med et snuptag, og det onde ikke med ét forsvinder, fordi vi siger ”nej”, så ved vi, at det nytter at stå sammen og arbejde for det gode. Vi ved det, for vi har øvet os i flere hundrede år, ja, gennem et par årtusinder har vi nærmet os den menneskelighed, som vores civilisation og frihed, lov og ret bygges på!

Vi ved, det gode findes. Vi kender menneskelighed, genkender liv, og ved præcis, når det modsatte gør sig gældende. Derfor tør vi tro. Derfor vover vi at holde håbet højt og modet oppe! Derfor står Europa sammen. Det skylder vi

hinanden, og det skylder vi ikke mindst det ukrainske folk, som i utallige år har kæmpet for troen på liv og håbet om et bedre samfund, et menneskeligt fællesskab, hvor friheden råder, og respekten for forskellighed hersker, hvor lige værd og ret ikke trædes under fode af et uhyrligt magtbegær.

Verden er igen forandret. Bedst som vi troede, at demokrati, fred og fordragelighed – i hvert fald i Europa – satte dagsordenen, blev håbet vingskudt og troen på en bedre verden skudt i sæk. Bedst som vi troede, vi havde styr på truslerne mod den civiliserede verden, rykkede rædslen endnu tættere på, alt for tæt på.

Chokerede og indignerede handlede mange mennesker umiddelbart og konkret. Pakkede tasken, tog bilen og kørte afsted – for at kæmpe, for at hjælpe og hente udsatte. Drevent og alvorligt trådte verdenssamfundet sammen, og demokratiets spilleregler og alliancernes muligheder ydede dengang som nu modstand.

Et år er gået. Tæt på, og dog på afstand! På mange måder er det blevet hverdag. Mennesker lever, kæmper, arbejder og er. Markeringen af etårsdagen for Ruslands invasion af Ukraine er både oplagt og helt på sin plads, men hjælper den?

Betyder det noget, at vi samles i kirken hér og rundt omkring i hjemmene, beder og synger salmer, hører folketingets formand, statsministeren, den ukrainske ambassadør og mig tale? Forstummer magtesløsheden? Nytter det noget, og får det krigen til at stoppe?

Naturligvis stopper krigen ikke, fordi vi samles i dag. Selvfølgelig ophører magtesløsheden ikke af det, og klart forstummer det store ”HVORFOR” ikke lige med det samme, men når håbløshed, mismod og manglende tro melder sig, så er det jo, fordi vi ved, at alting kan være anderledes. Så er det, fordi vi kender den modsatte verden, og har gode, dyrebare erfaringer af fred, af menneskelighed, af mening, af mod, tro, håb og liv. Det er jo netop det, der har overrasket despoten, at vi står sammen og bliver ved med at kæmpe og arbejde for det gode.

Et år er gået. Håbet er stærkt, men verden er forandret. Din og min verden, vores virkelighed, er forandret. Mediedækningen af krigens rædsler er forandret.

Krigens virkelighed derimod er fortsat lige stor og voldsom. Og i det små, i det nære, mærker vi dagligt dens konsekvenser. Inflation, tårnhøje el- og gaspriser, nye medborgere, og krigsforklaringer på de fleste niveauer.

Et år er gået, det er tungt og svært, men lad os aldrig glemme, at hverdagens problemer – uanset hvor store de er, uanset hvor meget krisen kradsler – er affødt af, at *alt dette kan blive dit!* Affødt af en kynisk despots magtbegær, men grundlæggende affødt af enhver magt, der udelukkende vil sit eget.

Det hedder ”synd” på teologisk, når man ikke ønsker at løfte blikket væk fra egne interesser og udelukkende går efter det, der tjener én selv, ens eget! Om det pakkes ind i et lands krigeriske interesser, om der males tyranniske, monstrøse billeder af fjenden, eller det hele ikklædes en politisk-økonomisk retorik, der får eksempelvis Bededags afskaffelse til at gå op med større effektivitet, krigsfinansiering og lappen på den slukne statskasse, er ét fedt! Det er magten i sit grundbegreb, der er i spil. Den ultimative egenvilje, der udelukkende vil ”mig, mig, min verden”: *Hvis du vil kaste dig ned og tilbede mig!*

Fortællingen om fristelsen i ørkenen, om det onde der lokker og udæsker det gode, går lige til kernen, for hvem kan sige sig fri af magtens fristelser? Hvem kender ikke til provokationen, der djævelsk lokker den anden til at overskride grænser? Hvem kender ikke til den overskridelse, der får den anden til at hævde sig selv? Kan nogen undsige sig fristelsen, der begærligt lokker og kildrer med sit: ”for egen vindings skyld”?

Verden er forandret. Et år er gået. Fysiske grænser er overtrådt, ignoreret og smadret. Et år er gået men med os har vi menneskeligheden, indøvet igennem århundreder, hvorfra et stærkt menneskesyn er groet. Et menneskesyn, som sætter friheden, livet, lige værd og lige ret højest. Som er uerstatteligt. Som er værd at stå sammen om og kæmpe for!

Et fælles menneskeligt grundlag, som tager livtag med egenviljen, og som grunder sig i det klare ”nej” til det onde, der dengang lød i ørkenen! Et rungende nej til magten, som vi tilbeder den. Et ”nej”, der svarer på det store HVORFOR, fordi dette ”nej” er Guds ubetingede ”ja” til os, til frihed, til liv og til kærlighed! Fra dette ”ja” skal vi hente tro, håb og mod. Amen!

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Krigen i Ukraine 2014/2022-, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/birgitte-kvist-poulsens-praediken>